

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Diarienummer

2021/00006

Protokoll för Övervakningskommitténs möte torsdag den 11 mars 2021

Tid: 09.00-12.00

Plats: Digitalt möte via Zoom

Närvarande: se lista

1. Sammanträdet öppnades

Elin Landell, Övervakningskommitténs (ÖK:s) ordförande (ordf.) öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Mötet var Elins första ÖK-möte som ordförande i ÖK.

Elin har god erfarenhet av arbete med socialfondsrelaterade frågor på Arbetsmarknads- Utbildnings- och Finansdepartementet samt tidigare övervakningskommittéarbete och meddelade att det blir ett spännande uppdrag att vara ordförande för ÖK.

2. Upprop

3. Godkännande av dagordning

Dagordning har skickats ut i god tid före mötet och godkändes.

4. Protokollet från föregående sammanträde

Inga synpunkter på föregående protokoll.

5. Val av justerare

ÖK valde, Marie Denitton (Riksidrottsförbundet) och Ulla Wallin (Forte) till justerare

6. Information från EU-kommissionen

- Föredragande: Eva Johansson, Alexandra Kirgios

Året har inletts produktivt, förhandlingarna om regelverket för perioden 2021–2027 har gått bra och kommissionen har lagt fram olika initiativ, bland annat en handlingsplan för den sociala pelaren.

Gällande ESF+ finns det nu, efter tre års arbete, en politisk överenskommelse och ett regelverk för den nya programperioden. Texterna ska nu kontrolleras juridiskt och översättas. Den indikativa tidplanen för beslut är juni/juli 2021.

De övergripande målen för ESF+ är:

- hjälp att tackla krisen orsakad av Covid-19 pandemin
- uppnå höga sysselsättningsnivåer, särskilt för ungdomar
- säkerställa social integration

- bidra till fattigdomsbekämpning, särskilt för barn
- övergången till en grön och digital ekonomi

Budgeten för ESF+ för perioden 2021 – 2027 är 88 miljarder EUR (2018 års priser) och av det går 87,3 miljarder till ESF+ och cirka 700 miljoner till arbetsmarknad och social innovation.

Inom ramen för ESF+ (87,3) avsätts 473 miljoner till de yttersta randområdena/NSPA och 175 miljoner till transnationellt samarbete.

De specifika målen faller inom tre kategorier: anställning/arbetsmarknad, utbildning/kompetensutveckling och social inkludering. Kommissionens ursprungliga förslag innehöll 11 mål. Förhandlingarna resulterade i tydliggörande angående vissa grupper och områden. Vissa mål delades upp vilket resulterade i att det nu finns 13 specifika mål. Förutsättningarna rör bland annat kvinnors deltagande i arbetsmarknaden, tillfredställande arbetsmiljöer, socio-ekonomisk inkludering av tredjelandsmedborgare och marginaliserade grupper som till exempel romer.

Efter en tid av förhandlingar har parterna kommit överens om tematiska koncentrationskrav. Minst 25 procent av resurserna ska gå till social inkludering och minst 3 procent till de mest utsatta.

De medlemsländer som ligger över EU NEET medelvärde för 15–29-åringar för åren 2017–2019 ska sätta av minst 12,5 procent för att hjälpa ungdomar till arbete/utbildning. Ett liknande krav finns för barnfattigdom (minst 5 procent till barn under 18 år). De medlemsländer som inte ligger över respektive medelvärde ska sätta av ett "lämpligt belopp" som grundas på situationen i medlemslandet. Sverige ligger enligt nuvarande preliminära beräkningar inte över medelvärdena och hur mycket Sverige ska sätta av kommer därför att förhandlas med kommissionen. Länderna skall också sätta av "lämpligt belopp" till eventuella rekommendationer i landrapporten samt till kapacitetsstöd för sociala parter och civilsamhället (minst 0,25 procent om landrapporten innehåller en rekommendation att ge dylikt stöd).

Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF)

- Faciliteten är beslutad och trädde i kraft 19 februari 2021
- Fördelningen av bidraget kommer att beslutas baserat på Covid-krisens påverkan på medlemsstaternas ekonomi. Det slutgiltiga beloppet för 2023 kommer därför att fastställas i juni 2022. I nuläget beräknas Sverige få ca 3,3 miljarder euro i bidrag.
- Nästa steg i processen är att alla medlemsstater ska skicka in nationella återhämtningsplaner till kommissionen senast den 30 april. Dessa planer ska beskriva de reformer och investeringar som medlemsstaterna avser använda stödet från RRF till. Hänsyn bör tas till de landspecifika rekommendationerna som varje medlemsstat har fått inom ramen för europeiska planeringsterminen. Minst 37 procent av stödet bör gå till klimatomställning och ytterligare minst 20 procent till digital omställning.

Strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Den 3 mars 2021 antog EU-kommissionen en strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030. Den bygger på resultaten av EU:s handikapp strategi

2010–2020. Den nya strategin innehåller ambitiösa åtgärder och viktiga initiativ inom olika områden och har bland annat följande prioriteringar:

- Möjligheten att fritt kunna resa och bosätta sig var man vill i EU och kunna delta i den demokratiska processen.
- God livskvalitet och ett självständigt liv, särskilt genom att komma bort från institutionalisering, öka det sociala skyddet och motverka diskriminering på arbetsplatsen.
- Jämlikt deltagande genom att effektivt skydda personer med funktionsnedsättning från alla former av diskriminering och våld och garantera att alla har samma möjligheter och tillgång till rättslig prövning, utbildning, kultur, idrott, turism och hälso- och sjukvård.
- EU:s roll att föregå med gott exempel.
- EU:s avsikt att uppfylla strategin.
- Främja rättigheter för personer med funktionsnedsättning i hela världen

Europeiska Pelaren för Sociala Rättigheter

För ett starkt socialt Europa med fokus på arbetstillfällen och kompetens för framtiden finns nu en handlingsplan. Det är kommissionens målsättning för ett starkt socialt Europa med fokus på arbetstillfällen och kompetens för framtiden. I handlingsplanen presenteras konkreta, gemensamma åtgärder av medlemsländerna och EU för att ytterligare genomföra principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, med aktivt deltagande av arbetsmarknadens parter och civilsamhället. Den innehåller nya mål till 2030 inom tre prioriterade områden:

- Fler och bättre jobb
- Kompetens och jämlikhet
- Socialt skydd och inkludering

Genomförandet ska ske på nationell, regional och lokal nivå.

I handlingsplanen anges tre överordnademål för EU, vilka ska ha uppnåtts senast 2030:

Minst 78 procent av befolkningen i åldern 20 till 64 år bör ha ett jobb senast 2030

Minst 60 procent av alla vuxna bör delta i utbildning/kompetensutveckling varje år senast 2030.

Minst 15 miljoner färre människor som riskerar fattigdom eller social utestängning till 2030.

Kommissionen har föreslagit många åtgärder knutna till pelaren. Till exempel den europeiska kompetensagendan (princip 1), EU-strategin för jämställdhet (princip 2), EU:s handlingsplan mot rasism (princip 3) och stödpaketet för ungdomssysselsättning (princip 4). Även strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 (princip 17) som presenterades tidigare ingår i handlingsplanen. Till kommande EU-åtgärder under 2021 hör europeiska barngarantin (princip 11), en ny strategisk ram för hälsa och säkerhet på

arbetsplatsen (princip 10), ett initiativ för att förbättra arbetsvillkoren för personer som arbetar via digitala plattformar (princip 5 och 12) och en handlingsplan för den sociala ekonomin.

Handlingsplanen för pelaren utgör kommissionens bidrag till det sociala toppmötet i Porto i maj. Detta möte, som arrangeras av det portugisiska ordförandeskapet för EU, kommer att inriktas på hur man kan stärka Europas sociala dimension för att klara de utmaningar som en rättvis, inkluderande och motståndskraftig återhämtning och den gröna och den digitala omställningen innebär.

7. Information från Arbetsmarknadsdepartementet

- Föredragande: Patrik Rapp

Patrik inledde med information om att Anna Holmgren efterträder Åsa Bergqvist på Arbetsmarknadsdepartementet från 1 mars 2021. Anna kommer att arbeta med socialfondsfrågor bland annat med Övervakningskommitté. Anna kommer närmast från Svenska ESF-rådet och har bland annat arbetat med programskrivning av ESF+ och har bred erfarenhet av Socialfonden. Anna presenterades på mötet.

React-EU

Arbetsmarknadsdepartementet inväntar fortfarande EU-kommissionens mall inför React-EU. När den finns på plats avser departementet lägga in det som godkändes på det extra ÖK-möte den 12 februari i mallen. Därefter sker regeringsbeslut och EU-kommissionens beslut innan projektutlysningarna kan genomföras av ESF.

ESF+

Nu finns en politisk överenskommelse på EU-nivå. Det innebär att vi nu kan komma vidare i utformningen av Sveriges program för ESF+. ESF-rådets programförslag, som togs fram utifrån EU-kommissionens förslag för ESF+, utgör utgångspunkten för det arbetet. Därefter har det skett förändringar i förhållande till EU-kommissionens förslag. Vidare har React-EU tillkommit. Mot den bakgrunden har regeringen bitt ESF-rådet att komplettera sitt programförslag. Detta är utgångspunkten för den beredning som nu pågår i Regeringskansliet om hur ESF+ bör utformas för Sverige.

På frågan om ÖK:s roll framfördes vikten av dialog med berörda aktörer. Det är mot den bakgrunden som ESF-rådet, i enlighet med regeringens uppdrag, har haft samråd med berörda aktörer i arbetet med att ta fram nytt socialfondsprogram. ÖK ska inte godkänna förslag till socialfondsprogram för nästa programperiod.

8. Information från Svenska ESF-rådet

- Föredragande: Håkan Forsberg

Håkan Forsberg informerade om fyra punkter:

- Läget i genomförandet
- Arbetet med utlysningar inom React-EU
- Kommande utlysning inom programområde 1
- Kommande rapporter från temagruppen.

Genomförandet av Socialfonden ligger på 95 procent av intecknade medel med vissa skillnader mellan programområden. Programområde 1 har lägst inteckning, därefter kommer programområde 2. Programområde 3 är överintecknat.

I genomförandet av projekt blir det ofta ett visst återflöde av medel varför inteckningen bör öka. Givet förutsättningar i anslag och bemyndiganden kommer Svenska ESF-rådet att ha ett utrymme att lysa ut cirka 300 miljoner kronor inom programområde 1 under året.

Andelen intecknade deltagare är fortsatt högt och kommer att överträffa målen inom samtliga programområden.

Vid nästa möte i Övervakningskommittén kommer en bredare beskrivning av genomförandet med utgångspunkt i den socialfondsrapport som Svenska ESF-rådet lämnar till Regeringen i slutet av mars.

Fördelningen av medel inom React-EU är att cirka 75 procent av medlen enbart kan sökas av Arbetsförmedlingen och resterande cirka 25 procent via utlysningar till andra aktörer. Utlysningar och beslut ska ske på nationell nivå. Inom de cirka 25 procenten kommer Svenska ESF-rådet att eftersträva en regional fördelning som efterliknar proportionerna i den beslutade fördelningsmodellen. Totalt handlar denna del om cirka 650 miljoner kronor. Insatserna ska riktas till arbetslösa med fokus på att de inte ska hamna i långtidsarbetslöshet.

Håkan Forsberg redovisade en tidslinje för kommande arbete med React-EU. Utlysningen är planerad att öppna den 29 mars och stängas den 19 maj. Beslut om tilldelning är tänkt att ske den 1 juli. Innan utlysningen och under beredningen av ansökningar har Svenska ESF-rådet för avsikt att föra en dialog med ordföranden och sekreterare i strukturfondspartnerskapen. Utlysningen är planerad att omfatta 450 miljoner kronor. Resterande del lysas ut till hösten 2021 med beslut 2022.

Temaplattformen vid Forte håller på att färdigställa ett antal rapporter för publicering. Det handlar bland annat om studier av nyttiggörande av projektresultat, insatser för att minska risken för studieavhopp, och grön omställning. Svenska ESF-rådet har också upphandlat en klusterutvärdering av den så kallade covidutlysning som gjordes våren 2020.

9. Kommunikationsplan och ny grafisk profil Svenska ESF-rådet

- Föredragande: Jenny Glumoff

Jenny presenterade Kommunikationsplan 2021 för Svenska ESF-rådet innehållande tre delar: inledning, fokus och aktiviteter.

Inledningen

Visar myndighetens pågående arbete så som kommunikationsstrategin 2014–2020, nytt program 2021–2027 och nytt programområde i och med EU-kommissionens återhämtningsinitiativ React-EU.

Fokus

Att sprida resultat från programperioden 2014–2020, väcka intresse för ESF+, egna analyser eller analyser som genomförts på myndighetens uppdrag som resultat från Socialfondens temaplattform för hållbart arbetsliv och programutvärdering.

Centralt är spridning av information och kunskap om projektens resultat.

Aktiviteter

En ny webb som lanserades i januari 2021 och en ny grafisk form implementeras för närvarande. Även fokus på internkommunikation och arbete med ett nytt intranät. Övriga aktiviteter är ett nytt grepp om nyhetsbrev, ökat fokus på mediabearbetning, webinarier samt sociala medier.

Jenny avrundade presentationen med att visa den nya grafiska profilen med nya loggan som även har ny färgskala.

10. Information från EU-kommissionens ESF-kommitté och dess arbetsgrupp

- Föredragande: Gunnar Anderzon, SKR

Hänvisade till minnesanteckningarna från AU-mötet den 10 februari 2021.

11. Information: rapport från AU-möte den 10 februari 2021

Anna Ericsson, mötesordförande i AU, informerade om att det finns utförliga minnesanteckningarna från senaste AU-mötet på ÖK-sidan. Stor del av AU-mötet den 10 februari bestod av information av Sweco gällande utvärderingen.

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor

13. Sweco presenterar utvärderingen av ESF 2014–2020

Inbjudna för att presentera utvärderingen var Jonas Niki Hugosson, Tomas Brandt, Karin Forss från Sweco samt Kenneth Carling från Högskolan Dalarna.

Jonas inledde med att informera att arbetet med utvärderingen har pågått under två års tid och att det känns extra roligt att få presentera den för övervakningskommittén.

Utvärderingen har ett ansvarsutkrävande respektive ett lärande perspektiv. Metod och empiri genom teoribaserad ansats och kontrafaktiska analyser som till exempel studier av programdokumentation, handlingsplaner, tidigare utvärderingar etc. Även forskningsöversikt, intervjuer med nyckelaktörer, platsbesök ESF-rådet, enkäter och fallstudier av utvalda projekt. Ett krävande och komplext program vilket har lett till utmaningar i genomförande av

utvärderingen. De mål och effekter som programmet strävar efter att bidra till, påverkas i hög grad av förhållanden som är svåra att kontrollera för i analysen. Programgenomförandet är inte avslutat och medel återstår att in-teckna.

Jonas och Tomas berättade om utvärderingen av programområde 1 och 2 gällande kvantitativa måloppfyllelser och effektanalys på individnivå. Vidare har Sweco tittat på resultat, utveckling löneinkomstpercentil, byte av arbetsgivare, yrke, bransch, utveckling studiedeltagande och gymnasial utbildningsnivå, deltagande i arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att slutligen gå igenom sammanfattning och tolkning av resultatet.

Utvärdering av integrering av de horisontella principer (HP) visar att det finns stora skillnader i graden av integrering av HP mellan projekt. Men den visar även att de horisontella principerna har bidragit till förändrade arbetssätt i flera olika typer av verksamheter. Arbetet med HP kännetecknas av svag styrning och otydligt ansvar vilket bidragit till skillnader i genomförandet och otydlig kravställning på projekten. Det saknas samsyn om syfte och mål med HP. En övervägande del av projekten värderar stödet kring HP från ESF-rådet högt, men ESI-support ifrågasätts.

Presentationen avslutades med utvärderingens slutsatser vad gäller relevans, effekter och rekommendationer följt av svar på frågor som inkom på mötet. På frågorna svarade Sweco bland annat att de har tittat på jämförelser beställda av kommissionen, att rapporten förväntas bli klar i slutet av mars, SCB-data har använts för bedömning av resultat i projekt påbörjade 2017 och 2018 samt att ökad medverkan av civilsamhället sannolikt kan bidra till bättre resultat.

För mer detaljerad information om utvärderingen hänvisades till den slutliga rapporten.

14. Nästa ordinarie möte 17 maj 2021

15. Sammanträdes avslutas (12.00)

Lista över närvarande ledamöter och övriga närvarande

Möte			Organisation	Förnamn	Efternamn	Närvaro
210311	1	ord	Arbetsförmedlingen	Tomislavka	Baricic	X
210311	1	ers	Arbetsförmedlingen	Eva	Theisz	X
210311	1	ord	Arbetsgivarverket	Robert	Cloarec	X
210311	1	ord	Coompanion	Marita	Öberg-Molin	X
210311	1	ord	DO	Anna	Ericsson	X
210311	1	ord	Forte	Ulla	Wallin	X
210311	1	bis	Europeiska kommissionen	Alexandra	Kirgios	X
210311	1	bis	Europeiska kommissionen	Eva	Johansson	X
210311	1	ers	Försäkringskassan	Sofia	Gagnert	X
210311	1	ord	Hela Sverige ska leva	Jan	Runfors	X

210311	1	ers	IFAU	Sara	Martinsson	X
210311	1	ord	Linnéuniversitetet	Jonas	Månsson	X
210311	1	ord	LO	Mattias	Schulstad	X
210311	1	ord	Migrationsverket	John	Gunnarsson	X
210311	1	ers	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	Rebecka	Herdevall	X
210311	1	ord	Myndigheten för yrkeshögskolan	Per	Winqvist	X
210311	1	ordf.	Regeringskansliet, ÖK:s ordf	Elin	Landell	X
210311	1	bis	Regeringskansliet	Anna	Holmgren	X
210311	1	bis	Regeringskansliet	Patrik	Rapp	X
210311	1	bis	Regeringskansliet	Karin	Hermanrud	X p. 13
210311	1	ord	Riksidrottsförbundet	Marie	Denitton	X
210311	1	ord	SFP Stockholm	Charlotte	Broberg	X
210311	1	ers	SFP Stockholm	Helga	Levin	X
210311	1	ers	Skolverket	Helen	Myslek	X
210311	1	ord	Statens kulturråd	Ove	Bengtsson	X
210311	1	ord	Svenskt Näringsliv	Farbod	Rezania	X
210311	1	ord	Sveriges kommuner och regioner	Gunnar	Anderzon	X
210311	1	ord	TCO	Håkan	Gustavsson	X
210311	1	ord	Tillväxtverket	Ulf	Savbäck	X
210311	1	ord	UHR	Shawn	Mendes	X
210311	1	sekr.	Svenska ESF-rådet, ÖK-sekr.	Anita	Ivarsson	X
210311	1	bis	Svenska ESF-rådet	Maria	Rönnbäck	X
210311	1	stf.gd	Svenska ESF-rådet	Håkan	Forsberg	X
210311	1	bis	Svenska ESF-rådet	Jonas	Lindén	X p. 13
210311	1	bis	Svenska ESF-rådet	Jonna	Källström Böresson	X p. 13
210311	1	bis	Sweco	Jonas Niki	Hugosson	X p. 13
210311	1	bis	Sweco	Tomas	Brandt	X p. 13
210311	1	bis	Sweco	Karin	Forss	X p. 13
210311	1	bis	Högskolan Dalarna	Kenneth	Carling	X p. 13

39

Protokollet är justerat:

Elin Landell, ordförande

Anita Ivarsson, sekreterare

Marie Denitton, justerare

Ulla Wallin, justerare